

Силабус курсу:

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНИЙ ПРОФІЛЬ ЄВРОПИ

Ступінь вищої освіти:	бакалавр
Спеціальність:	032 «Історія та археологія»
Рік підготовки:	4
Семестр викладання:	весняний
Кількість кредитів ЄКТС:	5
Мова(-и) викладання:	Українська, англійська
Вид семестрового контролю	залік

Автор курсу та лектор:

к.і.н., доц., Сапицька Олена Михайлівна

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

доцент кафедри історії та археології

посада

sapytska@snu.edu.ua

електронна адреса

+38-066-4838802

телефон

месенджер

за розкладом

консультації

Викладач лабораторних занять:*

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

посада

електронна адреса

телефон

месенджер

консультації

Викладач практичних занять:*

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

посада

електронна адреса

телефон

месенджер

консультації

* – 1) дані підрозділи вносяться до силабусу в разі, якщо практичні та (або) лабораторні заняття проводить інший викладач, котрий не є автором курсу та лектором; 2) припустимо змінювати назву підрозділу на «Викладач лабораторних та практичних занять:», якщо лабораторні та практичні заняття проводить один викладач, котрий не є автором курсу та лектором.

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу: Цей курс забезпечує поглиблене вивчення історичного та культурного розвитку Європи. Вивчаючи ключові історичні події, рухи, ідеї та культурні артефакти, студенти отримають уявлення про різноманітні народи, культури та національні ландшафти Європи. Охоплені теми включають стародавні цивілізації, середньовічну Європу, Відродження, Просвітництво, націоналізм, імперіалізм, світові війни та сучасну європейську ідентичність. Акцент зроблений на розумінні взаємозв'язку історичних процесів, складності культурного обміну, різноманітності історико-культурної спадщини Європи.

Мета:

1. Забезпечити комплексне розуміння історичного та культурного розвитку Європи.
2. Вивчити ключові історичні події, рухи та ідеї, які сформували європейську ідентичність та цивілізацію.
3. Проаналізувати взаємодію між різними культурами, суспільствами та регіонами в Європі.
4. Дослідити вплив європейської історії та культури на процес глобалізації та міжнародні відносини.
5. Сформувати навички критичного оцінювання складності європейської ідентичності, різноманітності та мультикультуралізму.
6. Розвивати критичне мислення, аналітичні навички та міждисциплінарні погляди на історичний та культурний профіль Європи.

Результати навчання:

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати :

- ключові історичні події, рухи та постаті, які сформували європейську історію та культуру;
- соціальні, політичні, економічні та культурні контексти основних історичних періодів у Європі;
- внесок різноманітних культур, цивілізацій і регіонів у європейську спадщину та ідентичність;
- взаємозв'язок європейської історії з глобальними подіями;

- взаємодію між різними культурами, суспільствами та регіонами в Європі;
- символіку та значення проявів культури та артефактів у європейській історії та культурі;
- як культурні артефакти відображають ширші соціальні, політичні та інтелектуальні тенденції в європейському суспільстві.

вміти :

- вільно володіти фактичним матеріалом навчального курсу;
- пояснювати, як історичні події та культурні рухи в Європі впливали та зазнавали впливу зовнішніх факторів і глобальних тенденцій;
- інтерпретувати культурні артефакти, включаючи мистецтво, літературу, архітектуру та музику, в їхньому історичному контексті;
- критично оцінювати виклики та можливості мультикультуралізму та різноманітності в сучасній Європі;
- критично ставитися до історичних наративів та інтерпретацій європейської історії;
- застосовувати критичне мислення, аналітичні навички та міждисциплінарні перспективи для вивчення європейської історії та культури;
- аналізувати первинні і вторинні джерела, включаючи тексти, зображення та артефакти, для побудови історичних аргументів та інтерпретацій.

Передумови до початку вивчення:

Основні: Історична географія; Історія Античності; Історія Великих географічних відкриттів; Історія середніх віків; Історія науки і техніки; Етнологія; Історія Західної Європи та Північної Америки; Історія Північної Європи; Історія країн Центральної та Південно-Східної Європи.

Допоміжні/паралельні: Історія України та української культури; Вступ до історії; Історія гендерних відносин; Історія світових цивілізацій.

Мета курсу (набуті компетентності)

Метою вивчення дисципліни «Історико-культурний профіль Європи» є розуміння європейської ідентичності, контекстуалізація глобальної історії,

стимулювання міждисциплінарних перспектив, дослідження культурного розмаїття та мультикультуралізму, виховання інформованих громадян, які можуть орієнтуватися у складних глобальних викликах, цінувати культурне розмаїття та брати участь у конструктивному діалозі між культурами та суспільствами. Досліджуючи історичний і культурний розвиток Європи, студенти отримують уявлення про різноманітні народи, культури та суспільства, які формували ідентичність континенту протягом тисячоліть. Специфічна історія та культура Європи є глобальними за своїм впливом.

Внаслідок вивчення даного навчального курсу здобувач вищої освіти набуде наступних компетентностей:

1. Здатність до цілеспрямованого накопичування знання, самостійного пошуку та опрацювання інформації.
2. Здатність взаємодіяти з представниками інших професійних груп гуманітарної сфери.
3. Здатність до творчого мислення, яке полягає у схильності до нестандартного вирішення задач, самостійності міркувань та умовиводів.
4. Здатність виявляти та опрацьовувати історичні джерела різних видів, аналізувати наукові тексти та узагальнювати цю інформацію.
5. Здатність здійснювати історичні дослідження з визначеної тематики, в тому числі використовуючи методологічний інструментарій інших гуманітарних наук, застосовуючи інформаційно-комунікативні технології та інформаційні бази даних.
6. Здатність брати участь у дискусії з певної наукової проблеми, у різних формах наукової комунікації.
7. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.
8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.
9. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
10. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.
11. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
12. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.
13. Усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами в минулому та сучасності.
14. Усвідомлення відмінностей в історіографічних поглядах різних періодів та в різних контекстах.

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1.	Вступ до дисципліни. Загальна характеристика регіону.	2/0/2	Дотримання правил академічної доброчесності при вивченні курсу. Огляд цілей курсу, структури та очікувань. Методологічні підходи та джерела у вивченні європейської історії та культури. Важливість вивчення європейської історії та культури. Географія, демографія та культурне розмаїття Європи.	<i>Методи навчання:</i> Навчальна лекція. Бесіда. Наочні та практичні методи навчання. Проблемно-пошукові методи. <i>Методи контролю:</i> Фронтальне, вибіркоче індивідуальне усне опитування на семінарських заняттях, фронтальне тестування, контрольні роботи для підвищення рейтингу, самоконтроль.
2.	Доісторична Європа. Давні європейські цивілізації.	2/0/2	Ранні людські поселення в Європі. Мегалітичні культури і Стоунхендж. Цивілізації бронзового віку. Вплив Греції та Риму на західну думку, мистецтво та політику. Антична Греція та її вплив. Стародавній Рим та його спадщина. Кельти та германські племена в Європі. «Велика міграція народів». Історична спадщина стародавніх цивілізацій у сучасній європейській культурі.	<i>Методи навчання:</i> Навчальна лекція. Бесіда. Наочні та практичні методи навчання. Проблемно-пошукові методи. <i>Методи контролю:</i> Фронтальне, вибіркоче індивідуальне усне опитування на семінарських заняттях, фронтальне тестування, контрольні роботи для підвищення рейтингу, самоконтроль.
3.	Середньовічна Європа.	2/0/2	Соціальні, політичні та економічні структури середньовічної Європи. Феодалізм. Вплив християнства та католицької церкви на середньовічне суспільство. Хрестові походи, паломництво та культурний обмін у середньовічній Європі. Пандемія. Інквізиція. Ідеали Відродження: гуманізм, індивідуалізм і відродження класичного навчання. Мистецтво,	<i>Методи навчання:</i> Навчальна лекція. Бесіда. Наочні та практичні методи навчання. Проблемно-пошукові методи. <i>Методи контролю:</i> Фронтальне, вибіркоче індивідуальне усне опитування на

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
			література, архітектура доби Відродження. Вплив епохи Відродження на європейську культуру, політику та суспільство. Готична архітектура.	семінарських заняттях, фронтальне тестування, контрольні роботи для підвищення рейтингу, самоконтроль.
4.	Модерна Європа.	2/0/2	Колоніалізм. Причини та наслідки протестантської Реформації. Католицька Контрреформація та релігійні війни. Культурний і соціальний вплив рухів релігійної реформи в Європі. Ідеали Просвітництва: розум, толерантність і прогрес. Інтелектуальний і культурний розвиток епохи Просвітництва. Вплив Просвітництва на політику, суспільство та культуру Європи. Барокко.	<i>Методи навчання:</i> Навчальна лекція. Бесіда. Наочні та практичні методи навчання. Проблемно-пошукові методи. <i>Методи контролю:</i> Фронтальне, вибіркоче індивідуальне усне опитування на семінарських заняттях, фронтальне тестування, контрольні роботи для підвищення рейтингу, самоконтроль.
5.	Наукова та індустріальна революція. Урбанізація.	2/0/2	Поява націоналізму та націєтворчих рухів у Європі. Романтизм. Вплив націоналізму та романтизму на європейську ідентичність та культуру. Промислова революція: економічні, соціальні та культурні перетворення. Урбанізація, міграція та соціальні зміни в Європі. Відповіді на індустріалізацію в мистецтві, літературі та філософії. Зародження капіталізму.	<i>Методи навчання:</i> Навчальна лекція. Бесіда. Наочні та практичні методи навчання. Проблемно-пошукові методи. <i>Методи контролю:</i> Фронтальне, вибіркоче індивідуальне усне опитування на семінарських заняттях, фронтальне тестування, контрольні роботи для підвищення рейтингу, самоконтроль.
6.	Світові війни та XX ст.	2/0/2	Перша світова війна: причини, наслідки та спадщина. Друга світова війна: тотальна війна, геноцид. «Холодна війна». Початок європейської інтеграції. Післявоєнна	<i>Методи навчання:</i> Навчальна лекція. Бесіда. Наочні та практичні методи навчання. Проблемно-пошукові методи.

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
			реконструкція та виклики епохи холодної війни.	<i>Методи контролю:</i> Фронтальне, вибіркоче індивідуальне усне опитування на семінарських заняттях, фронтальне тестування, контрольні роботи для підвищення рейтингу, самоконтроль.
7.	Сучасна Європа.	2/0/2	Європейський Союз: інтеграція, розширення та виклики. Імміграція, мультикультуралізм та ідентичність у сучасній Європі.	<i>Методи навчання:</i> Навчальна лекція. Бесіда. Наочні та практичні методи навчання. Проблемно-пошукові методи. <i>Методи контролю:</i> Фронтальне, вибіркоче індивідуальне усне опитування на семінарських заняттях, фронтальне тестування, контрольні роботи для підвищення рейтингу, самоконтроль.

Рекомендована література

Основна:

1. Історія світової і вітчизняної культури : Курс лекцій / - Тернопіль, 2005.- 164 с.
2. Культурологія: теорія та історія культури : Навчальний посібник / За ред. І.І. Тюрменко, О.Д. Горбула - Київ: Центр навчальної літератури, 2004.- 368 с.
3. Культурологія: українська та зарубіжна культура : Навчальний посібник / Зязюн І., Семашко В. та ін.; Ред. М.М. Закович - К.: Знання, 2007.- 567 с.
4. Дейвіс Н. Європа: Історія / Пер. з англ. П. Таращук, О. Коваленко. — К., Видавництво Соломії Павличко “Основи”, 2001. — 1463 с.
5. Hunt L. (and other) The Making of the West: Peoples and Cultures. Volumes I, II - Bedford/St. Martin's. Any edition.
6. Hunt L. The New Cultural History, 1989. – 244 p.

Допоміжна:

7. Культурологія : Навчальний посібник / - К: КНЕУ, 2001.- 121 с.
8. Культурологія : Навчальний посібник / Гриценко Т. Б., Гриценко С. П., Кондратюк А. Ю. - К.: Центр навчальної літератури, 2007.- 392 с.

Інформаційні ресурси:

1. <https://www.britannica.com>
2. <https://culture.ec.europa.eu/>
3. <https://www.coe.int/en/web/cultural-routes>
4. <https://www.europeana.eu/en>
5. <https://www.eunicglobal.eu/>
6. <https://europeanspacesofculture.eu/>
7. <https://www.europanostra.org/>
8. <https://www.sciencedirect.com/topics/social-sciences/european-culture>
9. Хто такі кельти, що вони зробили в Україні // URL: <https://www.youtube.com/watch?v=c9TRDtlrkmc&t=2s>
10. Наукова бібліотека СНУ ім. В. Даля: <https://library.snu.edu.ua/>
11. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua/>
12. eCampus, система дистанційного навчання СНУ ім. В. Даля: <http://moodle2.snu.edu.ua/>
13. <https://snu.edu.ua/wp-content/uploads/Polozhennya-pro-otsinyuvannya-rezultativ-zi-zminamy-21.pdf>

Методичне забезпечення

Програми та он-лайн продукти історичного та культурологічного контенту, тематичні навчальні та інформаційні сайти та платформи та інші онлайн-ресурси, що мають як ознайомче, так і навчально-освітнє призначення.

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання студент може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів
Участь в обговоренні	40
Участь у розв'язанні конкретних проблемних ситуацій	20
Індивідуальні завдання	30
Залік	10
Разом	100

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність:

Студент може пройти певні онлайн-курси, які пов'язані з темами дисципліни, на онлайн-платформах. При поданні документу про проходження курсу студенту можуть бути перезараховані певні теми курсу та нараховані бали за завдання.

Під час виконання завдань студент має дотримуватись політики академічної доброчесності. Запозичення мають бути оформлені відповідними посиланнями. Списування та без аналітична компіляція є забороненими.

Завдання і заняття:

Всі завдання, передбачені програмою курсу мають бути виконані своєчасно і оцінені в спосіб, зазначений вище. Аудиторні заняття мають відвідуватись регулярно. Пропущені заняття (з будь-яких причин) мають бути відпрацьовані з отриманням відповідної оцінки не пізніше останнього тижня поточного семестру. В разі поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо) терміни можуть бути збільшені за письмовим дозволом декана.

Поведінка в аудиторії:

На заняття студенти вчасно приходять до аудиторії відповідно до діючого розкладу та обов'язково мають

дотримуватися вимог техніки безпеки.

Під час занять студенти:

- не вживають їжу та жувальну гумку;
- не залишають аудиторію без дозволу викладача;
- не заважають викладачу проводити заняття.

Під час контролю знань студенти:

- є підготовленими відповідно до вимог даного курсу;
- розраховують тільки на власні знання (не шукають інші джерела інформації або «допомоги» інших осіб);
- не заважають іншим;
- виконують усі вимоги викладачів щодо контролю знань.

Поведінка під час он-лайн занять:

Під час он-лайн занять студенти мають дотримуватися етичних правил он-лайн спілкування:

- Приєднуватись до заняття вчасно за посиланням, яке викладене у е-розкладі.
- Вмикати камеру та вимикати мікрофон під час викладення матеріалу викладачем.
- Вмикати мікрофон тільки під час відповіді.
- Питання, що виникають під час заняття, потрібно писати у чаті.

Під час он-лайн занять студенти:

- не вживають їжу та жувальну гумку;
- не залишають віртуальну та/або фізичну аудиторію без дозволу викладача (у разі відсутності форс-мажорних ситуацій);
- дотримуються принципів соціальної відповідальності;
- не заважають викладачу проводити заняття.

Під час он-лайн контролю знань студенти:

- є підготовленими відповідно до вимог даного курсу;
- розраховують тільки на власні знання (не шукають інші джерела інформації або «допомоги» інших осіб, якщо це не передбачено завданням);
- не заважають іншим;
- виконують усі вимоги викладачів щодо контролю знань.